

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 707/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. B., J., zastúpeného advokátom JUDr. V. G., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 210/2012 a jeho uznesením č. k. 9 Er 210/2012-33 z 18. apríla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2013 doručená sťažnosť Ing. S. B., J. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. G., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

9 Er 210/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením č. k. 9 Er 210/2012-33 z 18. apríla 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti, jej príloh a doplnenia vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 Er 210/2012 v procesnom postavení povinného. Sťažovateľ podal riadne a včas námietky proti exekúcii, „v ktorých požaduje exekúciu zastaviť pre jej neprípustnosť, z dôvodu opravného prostriedku v sústave všeobecných súdov dovolania, smerujúceho voči peňažnému plneniu exekučných titulov, spočívajúce v trovách konania čím sa stali de facto i de jure nevykonateľnými. Naviac sťažovateľ v dovolaní požiadal najvyšší súd o odloženie vykonateľnosti napadnutých exekučných titulov. Pre rozhodovanie táto požiadavka nie je určujúca.

Oprávnený... podal... 28. 2. 2012 a doručené súdnej exekútorke dňom 5. 3. 2012 návrh na vykonanie exekúcie v čase, keď plynula zákonná lehota podania opravného prostriedku oproti exekučným titulom 9 Co 177/2011 a 4 C 117/2010, a tak ako sťažovateľ uvádza v námietke proti exekúcii na str. 2 vrchný odsek posledná veta, oprávnený najmä keď je zastúpený advokátom, túto vedomosť museli vedieť a/alebo si ju overiť, nič im v tom nebránilo.

S touto skutočnosťou, právne fatálnou chybou, sa nechcela či nevedela spravodlivo vysporiadať súdna exekútorka a následne ani exekučný súd...“.

Okresný súd uznesením č. k. 9 Er 210/2012-33 z 18. apríla 2013 námietky povinného proti exekúcii zamietol.

Sťažovateľ nesúhlasí s odôvodnením napadnutého uznesenia najmä vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa právoplatnosti a vykonateľnosti exekučných titulov. Sťažovateľ v tejto súvislosti ďalej uvádza, že „najvyšší súd nepovolil odklad vykonateľnosti, ale... toto nie je určujúce“, pretože „Najvyšší súd SR... dovolanie dovolateľa odmietol, vo výroku neodôvodnil... a nezaoberal sa napadnutím z hľadiska vecnej správnosti“.

Sťažovateľ namieta aj nedodržanie procesnej lehoty na rozhodovanie súdu o námietkach proti exekúcii a tiež skutočnosť, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o jeho

návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 2. apríla 2013. Vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľ namieta, že okresný súd v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 210/2012 nenariadil pojednávanie.

Písomným podaním zo 4. septembra 2013 upravil sťažovateľ petit sťažnosti a žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní č. 9 Er 210/2012 a Uznesením Okresného súdu Senica č. 9 Er 210/2012-33 zo dňa 18. apríla 2012, porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Senica č. 9 Er 210/2012-33 zo dňa 18. apríla 2012 sa zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Senica na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ktoré mu je Okresný súd Senica povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Senica je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 331,13 € (za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia a úprava petitu sťažnosti: 2 x 130,16 €, 2x paušál 7,81 €, DPH 55,19 €) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od tohto nálezu“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich

imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd.

Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Uvedené východiská a závery sa v celom rozsahu vzťahujú aj na nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí, ktorý tvorí osobitný druh civilného procesu prislúchajúci do právomoci všeobecných súdov, ako aj ďalších orgánov verejnej moci určených osobitným zákonom.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na ujmu jedného z účastníkov súdneho konania. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia treba považovať za integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03). Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností, ktoré vyplývajú priamo zo zákona (m. m. II. ÚS 143/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej alebo inej právnej ochrane, t. j. k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní v napadnutej veci aj okresný súd ako exekučný súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením.

K porušeniu v sťažnosti označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo podľa sťažovateľa dôjsť z dôvodu:

- nezákonnosti predmetného exekučného konania (jeho začatia), keďže exekučný titul nebol podľa jeho názoru v čase začatia exekučného konania vykonateľný (ďalej len „prvá námietka“),
- že okresný súd v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 210/2012 nenariadil pojednávanie (ďalej len „druhá námietka“),
- že okresný súd dosiaľ nerozhodol o jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 2. apríla 2013 (ďalej len „tretia námietka“),
- že okresný súd nerozhodol o jeho námietkach proti exekúcii v zákonnej lehote (ďalej len „štvrtá námietka“).

II.1 K prvej námietke

Sťažovateľ namieta, že v jeho veci exekučný titul nebol v čase začatia exekučného konania vykonateľný, pretože *„oprávnený... podal... návrh na vykonanie exekúcie v čase, keď plynula zákonná lehota podania opravného prostriedku oproti exekučným titulom 9 Co 177/2011 a 4 C 117/2010...“*. Zo sťažnosti, ako aj z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že *„opravným prostriedkom“*, na ktorý sťažovateľ v citovanom texte poukazuje, je ním podané dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co 177/2011-53 zo 7. februára 2012 (týmto dovolaním sa sťažovateľ domáhal aj odkladu vykonateľnosti označeného rozsudku odvolacieho súdu). V napadnutom uznesení okresného súdu sa k tejto námietke sťažovateľa najmä uvádza:

„Povinný usúdil, že podaním dovolania je exekúcia nevykonateľná... Súd mal preukázané, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovolil odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co 177/2011-53 zo dňa 7. 2. 2012, napadnutým dovolaním povinného, a preto uvedený rozsudok spolu s rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 117/2010

zo dňa 14. 4. 2011 sú právoplatnými a vykonateľnými exekučnými titulmi, na základe ktorých je exekúcia vedená oprávnene.“

Podľa § 38 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

V súlade s § 36 ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína na návrh.

V súlade s § 36 ods. 2 Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44).

Podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak sa začala a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

V súlade s § 50 ods. 1 Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Vykonateľné rozhodnutie je materiálnym predpokladom každej exekúcie (jej výkonu, pozn.), ktorá sa začína upovedomením o začatí exekúcie. Ustanovenie § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku počíta s dvoma prípadmi zastavenia exekúcie. V prvom prípade sa exekúcia nemala vôbec začať, pretože rozhodnutie nebolo vykonateľné a v čase

rozhodovania o zastavení exekúcie stále vykonateľné nie je, a v druhom prípade ide o konanie, keď v čase začatia exekúcie rozhodnutie vykonateľné bolo, avšak neskôr túto vlastnosť stratilo.

Z námietok sťažovateľa zo 16. mája 2012 vyplýva, že sa domáha zastavenia exekúcie z dôvodu podania mimoriadneho opravného prostriedku Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorým sa okrem iného domáhal aj odkladu vykonateľnosti exekučných titulov. Podľa názoru sťažovateľa už samotné podanie dovolania má za následok nevykonateľnosť exekučných titulov. I keď v námietkach proti exekúcii sťažovateľ uviedol, že sa domáha zastavenia exekúcie v súlade s § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, z ich obsahu je zrejmé, že sa týkajú § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku.

Ústavný súd, vychádzajúc najmä z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, zastáva názor, že ho vo vzťahu k prvej námietke nemožno považovať za arbitrárne, resp. svojvoľné. Okresný súd pri zamietnutí námietok sťažovateľa proti upovedomeniu o začatí exekúcie vychádzal z konkrétnych objektívnych zistení získaných zákonom predpísaným spôsobom, pričom jeho právny názor je založený na ústavne konformnej interpretácii § 57 ods. 1 písm. a) v spojení s § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej uvádza, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu vyjadreným v napadnutom uznesení nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel

a význam. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad § 57 ods. 1 písm. a) v spojení s § 50 ods. 1 Exekučného poriadku okresného súdu uplatnený vo veci sťažovateľa takéto nedostatky nevykazuje.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že táto námietka sťažovateľa je nedôvodná, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K druhej námietke

Sťažovateľ namieta, že okresný súd „*nenariadil pojednávanie*“ v súvislosti s rozhodovaním o zastavení exekúcie, čím podľa jeho názoru porušil čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku ak súd rozhoduje podľa § 57 ods. 1, písm. k), nariadi pojednávanie; ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. a) až j), môže nariadiť pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci.

Ústavný súd v súvislosti s touto námietkou sťažovateľa v prvom rade uvádza, že z citovaného ustanovenia Exekučného poriadku nevyplýva výslovne povinnosť príslušného všeobecného súdu nariadiť pojednávanie pri rozhodovaní o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, okrem rozhodovania podľa § 57 ods. 1 písm. k), čo nie je prípad sťažovateľa. Vychádzajúc z konkrétnych okolností posudzovanej veci, ústavný súd zastáva názor, že postup, ktorý zvolil okresný súd, t. j. že rozhodol o námietkach sťažovateľa, ktorými sa domáhal zastavenia exekúcie bez nariadenia pojednávania, je z ústavného hľadiska akceptovateľný.

Na základe uvedeného ústavný súd zastáva názor, že medzi obsahom druhej námietky sťažovateľa uplatnenej proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu a ním označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom

prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.3 K tretej námietke

Sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť tým, že okresný súd „do dnešného dňa nerozhodol“ o jeho návrhu z 2. apríla 2013, ktorým sa domáhal „vydania predbežného opatrenia, zdržania sa nariadenia výkonu exekúcie“.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa zo 17. septembra 2013 okrem iného uviedol:

«Okresný súd Senica na predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal Ing. B. zdržanie nariadenia exekúcie neprihliadal, a preto o ňom ani nerozhodoval z nasledujúcich dôvodov: Predbežné opatrenie je občianskoprávny inštitút upravený v Občianskom súdnom poriadku (zákon č. 99/1963 Zb.) a to v § 74 - § 77a. V zmysle § 74 O. s. p. „Pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený...“

V danom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9 Er/210/2012 nejde o civilné konanie, ale o exekučné konanie, ktoré upravuje samostatný zákon - Exekučný poriadok (zákon č. 223/1995 Z. z.). Podľa § 251 ods. 4 prvá veta O. s. p. „Na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak.“ Z uvedeného ustanovenia síce vyplýva subsidiarita Exekučného poriadku k Občianskemu súdному poriadku, t. j. použitie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v prípadoch, v ktorých chýba právna úprava v Exekučnom poriadku, avšak čo sa týka inštitútu predbežného opatrenia (upraveného v Občianskom súdnom poriadku) tento nemožno v exekučnom konaní uplatniť, nakoľko Exekučný poriadok obsahuje právnu úpravu prostriedkov obrany povinného proti exekúcii, a preto sa v zmysle vyššieho citovaného ustanovenia Občiansky

súdny poriadok (inštitút predbežného opatrenia) nepoužije. V predmetnom exekučnom konaní mohol povinný p. Ing. B. na svoju obranu využiť v zmysle Exekučného poriadku len tieto procesné inštitúty:

1. námietky voči exekúcii v zmysle § 50 Exekučného poriadku, ktoré aj podal a o ktorých súd rozhodol uznesením č. k. 9 Er/210/2012-33 zo dňa 18. 4. 2013 tak, že ich zamietol, nakoľko boli nedôvodné.

2. odklad exekúcie v zmysle § 56 Exekučného poriadku - tento inštitút však nemožno zamieňať s inštitútom predbežného opatrenia, ktorý je striktné upravený v § 74 - § 77a O. s. p.

Vzhľadom k tomu, že v danom prípade sa jedná o exekučné konanie upravené osobitným zákonom - Exekučným poriadkom, je potrebné na exekučné konanie aplikovať tento osobitný zákon, ktorý dáva účastníkovi v slabšom postavení (povinnému) možnosť využiť všetky prostriedky obrany (vyššie uvedené), ktoré tento osobitný zákon pripúšťa. Ing. B. návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 1. 4. 2013 uplatnil občianskoprávny inštitút, prípustný v civilnom konaní, avšak v exekučnom konaní sa o ňom, vzhľadom na jeho absenciu v Exekučnom poriadku nerozhoduje. Na základe uvedeného súd na návrh p. Ing. B. neprihliadal a nerozhodol o ňom».

Exekučné konanie je upravené Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom (ďalej aj „OSP“). Vzťah týchto právnych predpisov upravuje § 251 ods. 4 OSP, ktorý určuje, že na exekučné konanie sa použijú ustanovenia prvej až piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ nie je Exekučným poriadkom ustanovené inak.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Zabezpečovacia funkcia predbežných opatrení sa prejavuje najmä v ich schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Právna teória vymedzuje niektoré druhy konaní, kde je nariadenie predbežného opatrenia vylúčené (napr. vo veciach správneho súdnictva, v dedičských veciach), avšak exekučné konanie medzi ne podľa názoru ústavného súdu nepatrí. V exekučnom konaní možno nariadiť predbežné opatrenie aj napriek tomu, že inštitút predbežného opatrenia nie je v Exekučnom poriadku konkrétne upravený,

s odkazom na § 254 ods. 1 OSP. Na nariadenie predbežného opatrenia bude príslušný exekučný súd, a to aj v prípade, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bude podaný pred návrhom na vykonanie exekúcie, tak aj už v začatom exekučnom konaní.

V posudzovanej veci sa sťažovateľ písomným podaním označeným ako „*Návrh na vydanie predbežného opatrenia*“ doručeným okresnému súdu 2. apríla 2013 domáhal, aby sa okresný súd „*zdržal nariadenia exekúcie*“. Sťažovateľ týmto podaním (návrhom) reagoval na doručenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 230/2012 zo 7. marca 2013, ktorým bolo jeho dovolanie odmietnuté a nebol povolený odklad vykonateľnosti exekučných titulov. Sťažovateľ v sťažnosti ale tiež uviedol, že exekvovanú sumu 419,89 € „*uhradil bankovým prevodom súdnej exekútorke dňa 26. apríla 2013*“.

Z uvedeného vyplýva, že zámerom sťažovateľa bolo predbežným opatrením „*oddialiť*“ výkon exekúcie, avšak bez toho, aby vyčkal na uplynutie lehoty na rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uhradiť časť vymáhanej sumy súdnej exekútorke. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu vyplýva, že exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, príslušenstva a trov exekúcie 29. mája 2013.

Podľa názoru ústavného súdu okresný súd mal povinnosť zaoberať sa návrhom sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia. Ústavný súd sa teda nestotožňuje s právnym názorom predsedu okresného súdu, ktorý vo vyjadrení k sťažnosti v tejto súvislosti uviedol, že „*Ing. B. návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 1. 4. 2013 uplatnil občianskoprávny inštitút, prípustný v civilnom konaní, avšak v exekučnom konaní sa o ňom, vzhľadom na jeho absenciu v Exekučnom poriadku nerozhoduje. Na základe uvedeného súd na návrh p. Ing. B. neprihliadal a nerozhodol o ňom*“.

Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v napadnutom konaní dopustil procesného pochybenia. Vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci (predovšetkým stav, v akom sa exekučné konanie v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nachádzalo, a správanie sťažovateľa spočívajúce v uhradení vymáhanej sumy) ale ústavný súd zastáva názor, že toto pochybenie nedosahuje takú

intenzitu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol vysloviť, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že aj vo vzťahu k tejto námietke existujú dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

II.4 Ku štvrtej námietke

Sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť aj tým, že okresný súd nerozhodol o jeho námietkach proti exekúcii v zákonnej lehote.

Podľa druhej vety § 50 ods. 2 Exekučného poriadku o námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia.

Zo sťažnosti, z jej príloh a vyjadrenia predsedu okresného súdu vyplýva, že námietky sťažovateľa proti exekúcii boli doručené okresnému súdu 22. mája 2012. Okresný súd pred rozhodnutím o námietkach sťažovateľa vyzval najvyšší súd, aby mu oznámil, či bol povolený odklad vykonateľnosti exekučných titulov, o ktorý žiadal sťažovateľ. Najvyšší súd písomným podaním z 21. decembra 2012 oznámil, že vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 230/2012 nebol povolený odklad vykonateľnosti. Následne okresný súd rozhodol o námietkach proti exekúcii uznesením sp. zn. 9 Er 210/2012 z 18. apríla 2013 tak, že ich zamietol.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd nedodrжал lehotu na rozhodnutie o námietkach proti exekúcii, avšak namietané pochybenie ani v tomto prípade podľa jeho názoru nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej vo svojej rozhodovacej činnosti síce

prihliada na dodržiavanie zákonom ustanovených procesných lehôt, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva záver o porušení sťažovateľom označeného základného práva (m. m. IV. ÚS 589/2012, I. ÚS 86/02).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa (ako celok) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013